

49992 – ئادەت كۆرۈپ قالغان ئايال ئۆمرە قىلىش ئۈچۈن قانداق ئېھرام كىيىدۇ؟

سۇئال

ئۆمرە پائالىيىتىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن ئون كۈنلۈك سەپەر قىلىمىز، ئالدى بىلەن مەدىنە شەھىرىگە كېلىپ ئاندىن كېيىن مەككىگە بارىمىز، لېكىن مەدىنىدىن مەككىگە ماڭغاندا مېنىڭ ئايلىق ئادىتىم كېلىپ قالىدۇ، مەن بىلەن بىرگە ماڭغانلارنىڭ ھەممىسى ئەبىيار ئەلى (زۇلھۇلەيپىدە) ئېھرامغا كىرىدۇ، مەن ئادەت كۆرۈپ قالغان بولساممۇ ئۇلار بىلەن بىرگە ئېھرامغا كىرسەم بولامدۇ؟، ئادىتىم مەككىگە كەلگەندىن كېيىن ئاخىرلىشىدۇ، ئەگەر مەككىدىن ئېھرامغا كىرسەم قايسى جايدىن كىرىمەن؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارىم بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ئادەت كۆرۈپ قالغان ئايال مىقاتتىن (ئېھرام كىيىش بەلگىلەنگەن ئورۇندىن) ئۆتكەن ۋاقىتتا ھەج ياكى ئۆمرە قىلىشنى مەقسەت قىلسا، شۇ ئۆتكەن ئورۇندىن ئېھرام كىيىپ ئۆتىدۇ، ئېھرام كىيىشنى كېچىكتۈرۈپ مەككىگە كېلىپ، پاك بولۇپ ئاندىن ئېھرام كىيىشى توغرا بولمايدۇ.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننەتلىرى ۋە ئۆلىمالارنىڭ بىرلىكى شۇنى دەلىللەيدۇكى، ھەيز قىز-خانىملارنىڭ ئېھرامغا كىرىشىگە زىت كەلمەيدۇ، ئايال كىشى ئادەت كۆرۈپ قالغان بولسىمۇ ئېھرام كىيىدۇ، ئاندىن پاك بولغاندىن كېيىن يۇيۇنۇپ ئۆمرە پائالىيىتىنى ئادا قىلىدۇ.

جابر ئىبنى ئابدۇللاھ رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بايان قىلىنغان ئەسما بىنتى ئۇمەيسىنىڭ زۇلھۇلەيپىدە نىپاسدار بولۇپ قالغان توغرىسىدىكى ھەدىستە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇغا، ئۇنى يۇيۇنۇپ ئېھرام كىيىشكە بۇيرۇشنى تاپىلىغان. [مۇسلىم رىۋايىتى 1210-ھەدىس].

بۇ ھەدىس ھەيزدار ۋە نىپاسدار ئاياللارنىڭ ئېھرام كىيىشىنىڭ توغرا بولىدىغانلىقى ۋە ئۇلارنىڭ ئېھرام كىيىش ئۈچۈن يۇيۇنۇشنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئايالى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: **بىز پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام**

بىلەن ھەجگە يولغا چىقتۇق، مەككىگە يېقىنلاشقان ۋاقىتتا مەن ئادەت كۆرۈپ قالدىم، كەبىنى تاۋاپ قىلالمىدىم ۋە ساپا- مەرۋە ئارىسىدىمۇ سەئىي قىلالمىدىم، مەن بۇ توغرىدا پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامغا ھال ئېيتسام، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: سىز چىچىڭىزنى چۇۋۇپ، تاراپ ھەجگە ئېھرام كىيىڭ..... دېدى. بۇ ھەدىسنى ئىمام بۇخارى رەھىمەھۇللاھ "ھەيزدار ۋە نىپاسدار ئاياللار قانداق ئېھرامغا كىرىدۇ؟" دېگەن بايتا كەلتۈرگەن. [بۇخارى رىۋايىتى].

ئىمام نەۋەۋىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بۇ ھەدىس ھەيزدار، نىپاسدار ئاياللار، تەھارەتسىز، جۇنۇپ كىشىلەرنىڭ ھەج پائالىيىتى جەريانىدىكى كەبىنى تاۋاپ قىلىش ۋە ئىككى رەكەت تاۋاپ نامىزى ئوقۇشتىن باشقا بارلىق ئاغزاكى ۋە ئەمەلى ئىش- پائالىيەتلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ توغرا بولىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ، يۇقىرىدا زىكر قىلىنغاندەك ئەراپاتتا تۇرۇش ۋە باشقا پائالىيەتلەردە دۇرۇس بولىدۇ، ھەج پائالىيىتى ئۈچۈن يۇيۇنۇش يولغا قويۇلغان بولۇپ، بىز يۇقىرىدا بايان قىلغان ھەيزدار ۋە باشقا كىشىلەرنىڭمۇ يۇيۇنۇشى يولغا قويۇلغان، شۇنىڭدەك بۇ ھەدىس ھەيزدار ئايالنىڭ قىلغان تاۋاپىنىڭ توغرا بولمايدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ ئۆلىمالارنىڭ بىرلىككە كەلگەن قارىشى.

ئىبنى ئابباس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **ھەيزدار ۋە نىپاسدار ئاياللار ئېھرام كىيىدىغان ئورۇنلارغا كەلگەندە، يۇيۇنۇپ ئېھرامغا كىرىدۇ، كەبىنى تاۋاپ قىلىشتىن باشقا ھەج پائالىيەتلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئادا قىلىدۇ.** [ئەبۇ داۋۇد رىۋايىتى 1744- ھەدىس. شەيخ ئالبانى رەھىمەھۇللاھ بۇ ھەدىسنى سەھىھ دەپ سۈنەن ئەبۇ داۋۇدتا كەلتۈرگەن].

ئىسلام پېشقاسى ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھ پەتنۇلار مەجمۇئەسى 1- توم 447-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "ھەيزدار ۋە نىپاسدار ئاياللارنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئېھرام كىيىشكە ۋە تەلبىيە ئېيتىشقا بۇيرىغان، بۇ ئىككىسىدە ئاللاھ تائالانى زىكر قىلىش بار، ئەرەپاتقا چىقىشقا بۇيرىغان، بۇ يەردىمۇ ئاللاھنى ياد ئىتىش ۋە دۇئا- تىلەكلەر بولىدۇ، شەيتانلارغا تاش ئىتىشقا بۇيرىغان ۋە باشقا پائالىيەتلەرنى ئادا قىلىشقا بۇيرىغان بۇنىڭ ھەممىسىدە ئاللاھنى ياد ئىتىش بار، شۇنىڭ ئۈچۈن بۇلارنىڭ پائالىيەت سورۇنلىرىغا ھازىر بولۇشى ئۈچ كۆرۈلمەيدۇ بەلكى ھازىر بولۇشى زۆرۈر بولىدۇ.

شەيخ ئىبنى باز رەھىمەھۇللاھ "پەتنۇلار مەجمۇئەسى" 16- توم 126-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "ھەيزدار ۋە نىپاسدار ئاياللار ئېھرام كىيىدىغان ئورۇنلارغا يىتىپ كەلگەندە، ئۇلار پەرز ھەج ياكى ئۆمرە قىلىشنى مەقسەت قىلىدىكەن ئۇلارنىڭ ئېھرام كىيىشى زۆرۈر بولىدۇ، ئەمما پەرز ھەج ياكى ئۆمرىنى ئادا قىلىپ بولغان بولسا، شۇنداقتىمۇ ئۇلار باشقا پاك ئاياللارغا ئوخشاش ئېھرام كىيىدۇ.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: «ئايال كىشى ئېھرام كىيىشتىن ئىلگىرى ئادەت كۆرۈپ قالغان بولسا، ھەيزدار ھالەتتە ئېھرامغا كىرىدۇ، چۈنكى پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ئايالى ئەسما بىنتى ئۇنەيس زۇلھۇلەيپىدە نىپاسدار بولۇپ قالغاندا، ئۇنى يۇيۇنۇپ، تولۇق ساقلىنىپ ئېھرام كىيىشكە بۇيرىغان، ھەيزدار ئايالمۇ شۇنداق

قىلىدۇ، ھەيز- نىپاستىن پاك بولغۇچە ئېھراملىق ھالىتىدە تۇرىدۇ، پاك بولغاندىن كىيىن يۇيۇنۇپ كەبىنى تاۋاپ قىلىپ، ساپا- مەرۋە ئارىسىدا سەئى قىلىدۇ". "ھەيز توغرىسىدىكى 60 سوئال ناملىق كىتاپچىدىن ئىلىندى".

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.